

FARMASIALIITTO

Avoim kirje 18.6.2024

Arvoisat päättäjät ja hyvinvointialueiden johto

Olette valmistautumassa ensi vuoden talousarvioihin tiukassa taloustilanteessa ja osin mahdottomissa säästötavoitteissa. Farmasialiitossa seuraamme huolestuneina farmasian ammattilaisiin kohdistuvia säästötoimenpiteitä, joiden vaikutukset tulevat näkymään niin muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työmäärän kasvuna, lisääntyvinä kustannuksina kuin asiakkaiden ja potilaiden lääkehoidon turvallisuuden heikentymisenä.

Farmaseuttien ja proviisoreiden osallistuminen lääkehoitoprosessien suunnitteluun sekä potilaskohtaisen lääkehoidon arviointiin ja seurantaan lisää lääkehoidon turvallisuutta. Näin on sekä erikoissairaanhoidossa että myös yhä lähempänä potilasta perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Hyvinvointialueilla on luotu erilaisissa sote-toimintaympäristöissä toimintamalleja, joissa farmasian ammattilainen on yhdessä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa varmistamassa potilaan oikeaa ja turvallista lääkehoitoa.

Nyt pikaisten säästöjen toivossa näitä hyviä toimintamalleja ollaan osin romuttamassa tilanteessa, jossa meillä on edelleen käsissämme suuria ja kalliita lääkehoitoihin liittyviä ongelmia.

Sen sijaan, että lääkitysturvallisuutta varmistavista palveluista ja asiantuntijoista säästetään, tulisi ennemminkin lisätä farmasian ammattilaisten osallisuutta sekä järkevää työnjakoa muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Haittojen, myös lääkityshaittojen, ehkäisy on halvempaa kuin niiden hoitaminen haitan jo tapahduttua.

[Kansallisessa asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiassa](#) todetaan, että poikkeamat lääkitysturvallisuudessa aiheuttavat kansallisesti merkittäviä kustannuksia ja inhimillistä kärsimystä. Strategiassa tunnustetaan tarve lisätä etenkin ikäihmisten parissa työskentelevien ammattilaisten lääkehoito-osaamista ja heidän työtään tukemaan tarvitaan myös klinisen farmasian palveluja.

Tämä on perusteltu tavoite, sillä on arvioitu, että jopa kolmannes lääkityshaitoista olisi ennaltaehkäistävässä. Lääkkeisiin liittyvät haitat myös aiheuttavat arviolta neljänneksen iäkkäiden potilaiden päivystyskontakteista ([Laatikainen 2020](#)). Tilanne ei ainakaan ole helpottumassa, sillä [Fimean 7.6.2024 julkaiseman arvion](#) mukaan lääkekustannukset, monimutkaiset lääkehoidot ja vältettävien lääkkeiden käyttö ikäihmisillä lisääntyvät edelleen. Kaikkiaan lääkehoitoon liittyvät vaaratapahtumat ovat yleisin suomalaisen sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköiden asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavista tilanteista ([Rauhala ym. 2018](#)).

Lääkehoitoihin liittyvien ongelmien tunnistaminen ja ennaltaehkäisy ovat olleet keskeisessä roolissa hyvinvointialueiden farmaseuttisten palveluiden suunnittelussa ja kohdentamisessa. On selvää, että palvelunjärjestäjien rooli on merkittävä oman alueensa lääkitysturvallisuuden varmistamisessa ja kehittämisessä kansallisen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategian mukaisesti.

FARMASIALIITTO

Hyvinvointialueilla on pulaa hoitohenkilökunnasta ja lääkäreistä. Nyt viimeistään on välttämätöntä arvioida, millä tavoin farmaseutit ja proviisorit, korkeasti koulutetut lääkehoidon asiantuntijat, voivat auttaa muita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia. Sen sijaan, että farmasian ammattilaisten asiantuntijatyöstä leikataan, tulee huolehtia siitä, että heidän osaamistaan hyödynnetään tukemaan muita ammattilaisia. He voivat olla osaltaan vähentämässä lääkehoitoprosessien riskejä, lääkekaaosta ja lääkehaittojen aiheuttamia kustannuksia. Ennen kaikkea he ovat varmistamassa, että potilaan lääkehoito on tarkoituksenmukaista, taloudellista ja turvallista.

Keskustelen mielelläni kanssanne aiheesta tarkemmin ja annan lisätietoja.

Kunnioittaen

Maija Pirttijärvi
Puheenjohtaja, Suomen Farmasialiitto ry
040 778 4313
maija.pirttijarvi@farmasialiitto.fi